

ಆಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು. ದೇವರಿಗೆ ಬಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಪ ಕೋಣಗಳನ್ನು, ನೂರಾಬವತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅನಂತರ ರಾಜನು ಶಕ್ತಿದೇವತೆಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗುವನು. ದಳವಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ರಾಜನಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜನಿಗೆ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ನರ್ತಕಿಯರು, ದೇವದಾಸಿಗಳು ದೇವರ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ನರ್ತನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇವದಾಸಿಯರ ಮೈ ಮೇಲಿರುವ ಆಭರಣಗಳ ಸಿರಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರಹಗಳ ಐಶ್ವರ್ಯವಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ದೇವದಾಸಿ ಇರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು” ಎಂತಲೂ ಪ್ರವಾಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಈಗಲೂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂಭಾಗ ಸಾಲು ಮಂಟಪದ ತೇರಿನ ಬೀದಿಯಿಂದಾಚೆಗೆ ‘ಸೂಳೆ ಬಚಾರ’ ಎಂದಿದ್ದುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರ ಉತ್ಸವದ ಮುಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಹಂತ ಜಟ್ಟಿಗಳ ಕಾಳಗ. “...ಈ ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಟ್ಟಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಗ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು.

**ಮೈಸೂರು ಉತ್ಸವವನ್ನು
ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ
ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನ ನವರಾತ್ರಿ
ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು
ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ‘ಪೋಜು
ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ’
ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ
‘ಪೋಜು’ ಎಂಬ ಪದ ಉರ್ದು
ಮೂಲದ ‘ಘೌಜು’; ಅಂದರೆ
ಸೈನ್ಯ. ಹೀಗಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ
ಎಂಬುದು ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ಆಯುಧ
ಸಂಬಂಧದ ಪೂಜೆಯಾಗಿ
ಅದರೊಡನೆ ಚೌಡಿ, ಚಾಮುಂಡಿ,
ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಈ ಶಕ್ತಿ
ದೇವತೆಯ ಆರಾಧನೆಯಾಗಿಯೂ
ಪ್ರಚಲಿತವಿದೆ.**

ಸೋತು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದವರನ್ನು ಸಹಾಯಕರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ವಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮನರಂಜನೆ! ಆಮೇಲೆ ಪಟ್ಟದ ಆನೆಗೆ ಪೂಜಾರಿಯಿಂದ ಅರ್ಚನೆ ನಡೆಯುವುದು. ಒಂಬತ್ತು ದಿನಗಳ ಹಬ್ಬ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜನು ಸೈನ್ಯದ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವನು. ರಾಜನು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವಲ್ಲಿ ಅವರು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗುವರು. ಕುದುರೆಗಳು ಕನೆಯುವುವು, ಆನೆಗಳು ಫೀಳಿಡುವುವು ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಹೊರಟ ಧ್ವನಿ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನಡುಗಿಸುವುದು. ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಮದ್ದು ಮತ್ತು ಬಾಣ ಬಿರುಸುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಅದ್ಭುತವಾಗಿರುವುದು. ನನಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ತಲೆ ಸುತ್ತು ಬಂದು ಕುದುರೆಯಿಂದ ಬೀಳುವಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಡೊಮಿಂಗೊ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಫರ್ರಾಲ್ ನ್ಯೂನಿಸ್, “...ಮೊದಲ ದಿನ ಒಂಬತ್ತು ಕೋಣ, ಒಂಬತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅದನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿ ರಕ್ತಚಿಲ್ಲುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದ್ದಿತು” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ತದನಂತರ, “ಆನೆ, ಕುದುರೆಗಳು ಗುಲಾಬಿಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತಗೊಂಡು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವುವು. ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಲಾದ ರಾಜನ

ಜಂಬೂನವಾರಿ

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ‘ಮಹಿಷ ದಸರಾ’

